

Sygn. akt VU 278/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2018 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Wiesław Jakubiec

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : starszy protokolant sądowy Izabela Niedobecka-Kępa

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2018 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy **A. W.**

przy udziale zainteresowanego ./.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania **A. W.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 28 sierpnia 2017 roku

sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej A. W. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 2 do 8 czerwca 2016 roku oraz od 23 sierpnia do 19 września 2016 roku i stwierdza brak obowiązku zwrotu pobranego przez nią w wyżej wymienionym okresie zasiłku chorobowego.

Sygn. akt V U 278/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 29 sierpnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. pozbawił ubezpieczoną A. W. prawa do zasiłku chorobowego za okresy od 2 do 6 czerwca 2016 roku i od 23 sierpnia do 19 września 2016 roku oraz zobowiązał ją do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 2468,87 zł. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż ubezpieczona wykorzystywała zasiłek chorobowy w sposób niezgodny z przeznaczeniem. (vide: akta organu rentowego)

W odwołaniu ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji w całości. Wskazała, że przeszła udary mózgu a rozliczeń ubezpieczenia dokonywała nie myśląc o konsekwencjach. (vide: k. 2)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie dodając, że ubezpieczona we wskazanych okresach świadczyła pracę na rzecz (...) group S.C. (vide k: 6)

Sąd ustalił:

Ubezpieczona A. W. była zatrudniona w Zespole Szkół nr (...) w C.. W okresach m. in. od 2 do 6 czerwca 2016 roku i od 23 sierpnia do 19 września 2016 roku była niezdolna do pracy z powodu choroby za co zakład pracy wypłacił jej zasiłek chorobowy.

Okoliczności bezsporne.

Dodatkowo, w ramach zawartej umowy zlecenia z (...) S.C., ubezpieczona sporządzała sprawozdania osób, które podlegają ubezpieczeniu grupowemu u pracodawcy. Z tego tytułu otrzymywała kwartalnie wynagrodzenie w wysokości 30 zł. Zestawienia takie wykonała m. in. 3 czerwca 2016 roku i 5 września 2016 roku. Czynność taka zajmowała około 5 minut

Dowód: przesłuchanie ubezpieczonej k. 14v, pismo (...) S.C. – akta organu rentowego.

Czynności wykonywane w ramach umowy zlecenia nie spowodowały pogorszenia się stanu zdrowia ubezpieczonej. Prace tego typu wykonywane nawet przez dłuższy czas mogłyby być traktowane jako forma rehabilitacji po przebytych przez ubezpieczoną niedokrwieniu mózgu.

Dowód: dokumentacja medyczna k. 3-5, 33-47, opinia biegłego z zakresu neurologii L. K. k. 27-32.

Decyzją z 29 sierpnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. pozbawił ubezpieczoną A. W. prawa do zasiłku chorobowego za okresy od 2 do 6 czerwca 2016 roku i od 23 sierpnia do 19 września 2016 roku oraz zobowiązał ją do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 2468,87 zł.

Dowód: decyzja ZUS z 29 sierpnia 2017 roku – akta organu rentowego.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci ww. dokumentów, których prawdziwości strony nie kwestionowały, w oparciu o dowód z opinii biegłego z zakresu neurologii L. K., do której strony nie wnosiły zastrzeżeń oraz w oparciu o dowód z przesłuchania ubezpieczonej, który wraz z pozostałymi dowodami tworzy spójny i logiczny obraz przedstawiający stan faktyczny sprawy.

Sąd zważył:

Jak stanowi przepis art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2010 r. Nr 77, poz. 512 j.t. ze zm.) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Zgodnie z treścią art. 17 ust. 1 tej ustawy ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Z przepisu tego wynikają dwie niezależne przesłanki utraty prawa do zasiłku: 1) wykonywanie pracy zarobkowej w okresie niezdolności do pracy; 2) wykorzystanie zwolnienia w sposób niezgodny z jego celem. Do utraty prawa do zasiłku wystarczy zaistnienie jednej z nich (zob. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 03-03-2010, sygn. III UK 71/09).

Celem zwolnienia jest odzyskanie zdrowia. Jak ustalił Sąd w oparciu o opinię biegłego z zakresu neurologii L. K., będącego specjalistą w dziedzinie schorzeń, na które cierpi ubezpieczona, czynności wykonywane w ramach umowy zlecenia nie spowodowały pogorszenia się stanu zdrowia ubezpieczonej – przeciwnie, mogły stanowić

formę rehabilitacji po przebytych chorobach. Wobec tego zasadne okazało się zbadanie, czy zaistniała podstawa do pozbawienia ubezpieczonej prawa do zasiłku w oparciu o drugą przesłankę – świadczenie pracy.

Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą, wykonywanie pracy zarobkowej, niezależnie od jej wpływu na stan zdrowia ubezpieczonego, stanowi samodzielną przesłankę utraty prawa do zasiłku chorobowego (zob. Wyrok Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2013 r., sygn. I UK 606/12). Jednakże, do wypełnienia przesłanek z art. 17 nie dochodzi gdy były to zachowania o charakterze incydentalnym, sporadycznym, wymuszone okolicznościami (tak np. Postanowienie Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2016, sygn. III UK 82/15).

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe, „praca” ubezpieczonej ograniczyła się do dwukrotnego (w przeciągu 6 miesięcy) sporządzenia zestawienia osób podlegających ubezpieczeniu dodatkowemu, a ściślej porównania stanu zatrudnienia nauczycieli na dzień sporządzenia sprawozdania z dotychczasową listą ubezpieczonych. Na wykonanie tych czynności ubezpieczona poświęciła każdorazowo około 5 minut za co otrzymała 30 zł kwartalnie. Czynności te były wykonane incydentalnie a działalność ubezpieczonej, w połączeniu z niskim, niezależnym od wykonania zestawienia ryczałtem w kwocie 30 zł za kwartał nie może zostać uznana za działalność o charakterze zarobkowym. Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą funkcją zasiłku chorobowego jest zastąpienie nie wypłaconego z powodu niezdolności do pracy wynagrodzenia, ochrona przed obniżeniem poziomu życia z powodu utraty zarobku, umożliwienie pokrycia kosztów leczenia (zob. uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 18 kwietnia 1996r., sygn. II UZP 23/95). Żądanie wypłaty zasiłku jest w pełni uzasadnione, gdyż wypłacone ubezpieczonej kwoty nie mogły spowodować, że socjalny cel zasiłku chorobowego, mającego zastąpić wynagrodzenie i ochronić ubezpieczoną, odpadł. Brak jest równowagi pomiędzy kwotą należną tytułem zasiłku a kwotą otrzymywaną z tytułu obowiązującej wówczas umowy. Oddalenie odwołania od decyzji pozbawiającej prawa do zasiłku rozpoznawanej sprawie spowodowało by skutki sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

W związku z powyższym Sąd stwierdził, że nie zaistniała żadna z przesłanek utraty prawa do zasiłku - ubezpieczona otrzymała go zasadnie.

Jak stanowi przepis art. 84 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 963 ze zm.) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

Ubezpieczona ma prawo do zasiłku chorobowego, pobrane świadczenie jest więc świadczeniem należnym i brak jest podstaw do żądania zwrotu.

Mając na uwadze powyższe Sąd, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił zaskarżoną decyzję w całości przyznając ubezpieczonej prawo do zasiłku chorobowego za sporny okres oraz zwalniając ją z obowiązku zwrotu pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami.

Na marginesie wskazać można, iż błędne jest stanowisko organu, który uważa, iż odsetki biegną od daty wypłaty nienależnego świadczenia. Organ rentowy nie miał podstaw do żądania od ubezpieczonego odsetek od nienależnie pobranego świadczenia za okres sprzed wydania decyzji w tym przedmiocie. Wymagalność roszczenia o jego zwrot następuje bowiem dopiero od momentu doręczenia decyzji zawierającej żądanie zwrotu (zob. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9 lutego 2016 r., sygn. III AUa 724/15).